

verslag van bevindingen

Verslag van de hoorzitting 13 april 2004 inzake het verzoek om bemiddeling dan wel advies van de ondernemingsraad van de gemeente Loenen aan de Vecht over de vraag of de bestuurder juist heeft gehandeld door ondanks het ontbreken van de gevraagde instemming en de ingeroepen nietigheid, uitvoering te geven aan het voorgenomen besluit een nieuwe regeling tot vergoeding van de kosten van kinderopvang in te voeren.

Aanwezig:

commissie:	de heer G.J.J.J. Heetman (voorzitter) mevrouw C. Peters mevrouw mr. M.J. Kappers
ondernemingsraad gemeente Loenen aan de Vecht:	de heer F.I. Nieuwesteeg (voorzitter); de heer R. Lindeboom (lid van de ondernemingsraad).
bestuur gemeente Loenen aan de Vecht:	de heer G.J. Leunenberg (Gemeentesecretaris, bestuurder in de zin van de WOR); mevrouw G.C.M. Rekveld (Staffunctionaris PenO)
secretariaat:	mr. M.P. Hofkes
<i>dossiernummer:</i>	BDC-LPL/087

De voorzitter opent de hoorzitting en stelt de leden van de Kamer voor. Vervolgens herhaalt de bestuurder zijn standpunt, dat hij het advies van de Bedrijfscommissie niet als bindend zal beschouwen. De voorzitter stelt dan ook vast dat, mocht de Bedrijfscommissie een advies uitbrengen, dit ook voor de ondernemingsraad geen bindend karakter zal hebben. Wel bevestigen partijen, dat zij instemmen met de verlenging van de termijn met 2 maanden. De voorzitter vraagt vervolgens de bestuurder het geschil toe te lichten.

De bestuurder licht toe, dat hij als bestuurder van het College van Burgemeester en Wethouders de opdracht heeft gekregen in de begroting het hoofdstuk personeelszaken door te nemen om te bezien op welke terreinen bezuinigd zou kunnen worden. De kinderopvangregeling was een van de kostenposten waarop bezuinigd zou kunnen worden en er waren reeds eerder kritische opmerkingen gemaakt over deze regeling. Met name het feit, dat de gemeente Loenen aan de Vecht de volledige kinderopvang (minus eigen bijdrage van de werknemer) vergoedt, maakte de regeling erg duur. De nieuwe regeling gaat uit van een vergoeding van de helft van de kosten (minus de eigen bijdrage). Voor de andere helft wordt door de gemeente de werkgever van de partner aangeschreven. De nieuwe regeling vergoedt dezelfde vormen van kinderopvangkosten als de oude regeling, alleen niet de volledig kosten maar de helft daarvan.

Namens de ondernemingsraad wordt naar voren gebracht, dat de regeling serieus is beoordeeld. De ondernemingsraad is met de bestuurder van mening, dat de gemeente Loenen niet alleen de kosten voor kinderopvang zou moeten betalen. Echter, in de situaties waarin de werkgever van de partner niet bijdraagt aan de kosten van kinderopvang, zou voor de betrokken medewerker een onbillijke situatie kunnen ontstaan. De ondernemingsraad is van mening dat, om een dergelijke onbillijke situatie te voorkomen, een uitsterfconstructie zou moeten worden ingevoerd voor de medewerkers die op dit moment binnen de gemeente Loenen aan de Vecht werken, los van het feit of zij op dit moment gebruik maken van de regeling. Dat de nieuwe en oude regelingen lange tijd naast elkaar kunnen bestaan neemt de ondernemingsraad voor lief.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de zijde van de ondernemingsraad merkt de bestuurder op, dat in de regeling een hardheidsclausule is opgenomen. Deze hardheidsclausule komt erop neer, dat in schrijnende situaties het college van BenW kan besluiten een extra bijdrage in de kosten van

kinderopvang te verstrekken. De bestuurder is van mening, dat de door de ondernemingsraad in tweede instantie gestelde voorwaarde veel te ver gaat. Spreker merkt in dit kader op, dat het in zijn ogen onaanvaardbaar is, dat medewerkers die voor de ingangsdatum van de nieuwe regeling in dienst waren en op enig moment kinderen wensen, gebruik kunnen blijven maken van de oude regeling.

De voorzitter merkt op, dat in de landelijke CAR/UWO geen regeling is opgenomen met betrekking tot de vergoeding van kinderopvang. De regeling van de gemeente Loenen aan de Vecht bevat geen uitwerking van de hardheidsclausule. Het is dan ook goed dat ondernemingsraad en werkgever hierover met elkaar een beleidslijn vaststellen. Overleg hierover met de ondernemingsraad is niet vereist, maar in het belang van het voorkomen van conflicten is het wel wenselijk.

Hiernaar gevraagd door de Bedrijfscommissie antwoordt de bestuurder, dat ook de andere posten waarop had kunnen worden bezuinigd zijn gezien. De regeling tot vergoeding van kinderopvang was echter de enige vergoeding waar redelijkerwijs, met steun van het College van Burgemeester en Wethouders, op kon worden bezuinigd. Voorts is de ondernemingsraad bij het opstellen van de begroting voor 2004 geïnformeerd over de taakstelling en de gevolgen die deze heeft voor de begroting.

Door de voorzitter hiernaar gevraagd antwoordt de bestuurder, dat de ondernemingsraad is gevraagd in te stemmen met de regeling. Echter, het verzoek was niet bedoeld als een formeel verzoek om instemming, zoals bedoeld in artikel 27, eerste lid, WOR. De bestuurder merkt evenwel op, dat de ondernemingsraad zich terecht op het standpunt stelt, dat hem om instemming is gevraagd.

De voorzitter stelt vervolgens vast, dat het de bedoeling is geweest een bezuinigingstaakstelling te realiseren, waarbij de ondernemingsraad is verzocht een bijdrage te leveren. De bestuurder heeft voorgesteld de taakstelling te realiseren via een aanpassing in de regeling kinderopvang. De intentie van de ondernemingsraad was om in het kader van de bezuinigingstaakstelling en gezien de ophanden zijnde nieuwe wettelijke regeling met andere bijdrage regelingen, hieraan te willen meewerken. De ondernemingsraad heeft aan instemming met de voorgestelde regeling echter de voorwaarde verbonden, dat iedereen die werkzaamheden verricht bij de gemeente Loenen aan de Vecht een beroep kan doen op de oude regeling. De bestuurder is echter niet bereid een dermate ruime voorwaarde in de regeling op te nemen. Wel is hij bereid om na grondig onderzoek een oplossing te zoeken voor moeilijke gevallen. In dit kader heeft de bestuurder inmiddels de werkgevers benaderd van de partners van de medewerkers, die van de regeling gebruik maken. Voorts heeft de bestuurder de invoering van de regeling, bij wijze van overgangsregeling, uitgesteld tot 1 maart 2004.

Namens de ondernemingsraad wordt nog naar voren gebracht, dat alhoewel geen formele grond (uit de WOR dan wel op basis van een afspraak tussen de bestuurder en de ondernemingsraad) bestaat waarop de bestuurder de ondernemingsraad om instemming had hoeven vragen, de ondernemingsraad het onderwerp dermate belangrijk acht, dat hij van mening is, dat het reeds daarom juist is, dat de bestuurder de ondernemingsraad heeft verzocht in te stemmen met de nieuwe regeling.

De voorzitter zet uiteen, dat indien de organisatie de oude regeling zal moeten toepassen voor alle medewerkers die in dienst waren voor invoering van de nieuwe regeling, dit met zich meebrengt, dat de organisatie gedurende zeer lange tijd wordt geconfronteerd met twee regelingen en hoge kosten. De ondernemingsraad merkt in dit kader op, dat men gedurende het onderhandelingsproces zich bewust is geworden van het belang van deze specifieke arbeidsvoorwaarde. Dit heeft ertoe geleid, dat de ondernemingsraad zijn standpunt met betrekking tot de reikwijdte van de uitsterfconstructie in de loop van het proces heeft gewijzigd.

De voorzitter merkt op, dat gezien de opmerking van de ondernemingsraad, er weldegelijk sprake is van een standpuntwijziging aan de zijde van de ondernemingsraad welke voor verwarring heeft gezorgd in de discussie tussen de bestuurder en de ondernemingsraad. De voorzitter merkt op, dat hem is gebleken, dat de bestuurder niet bereid is om de oude regeling van toepassing te laten blijven op alle medewerkers die in dienst waren voor de inwerkingtreding van de nieuwe regeling. De

bestuurder heeft inmiddels met succes een aantal werkgevers van partners van medewerkers benaderd voor een bijdrage in de kosten van de kinderopvang. Tenslotte is de bestuurder bereid om, indien zich schrijnende situaties voordoen, deze aan het college van Burgemeester en Wethouders voor te leggen met het verzoek om op basis van de hardheidsclausule een extra vergoeding aan de betreffende medewerker uit te keren. Op dit moment zijn er twee medewerkers van wie de werkgever van de partner niet mee wil betalen aan de kinderopvang. Deze medewerkers zouden in aanmerking kunnen komen voor een maatwerk-constructie.

De voorzitter vat hetgeen naar voren is gebracht als volgt samen:

De bestuurder heeft boven de wet, er is immers geen bepaling in de WOR dan wel een gemaakte afspraak die hem daartoe verplicht, instemming gevraagd aan de ondernemingsraad. De bestuurder kan, op basis van de geldende jurisprudentie, het verzoek om instemming niet meer intrekken. De ondernemingsraad heeft naar aanleiding van het instemmingsverzoek de bestuurder letterlijk medegedeeld, dat hij akkoord gaat met de kinderopvangregeling zoals voorgelegd onder de voorwaarde, dat bij wijze van overgang een uitsterf beleid wordt gevolgd voor diegene die nu gebruik maakt van de oude regeling en alleen nieuwe claims te honoreren volgens de nieuwe regeling. Nu de ondernemingsraad dit eindstandpunt heeft ingenomen, kan dit in de ogen van de Bedrijfscommissie eigenlijk niet meer worden gewijzigd. De bestuurder heeft ten aanzien van de overgangsregeling toegezegd bereid te zijn om de werkgevers van partners te verzoeken een bijdrage te leveren in de kosten van kinderopvang en indien dit niet mogelijk blijkt, is hij bereid maatwerk toe te passen. Dit is de situatie zoals deze was in het voorjaar van 2003.

Door de voorzitter gevraagd of partijen verder zouden kunnen met de situatie van het voorjaar 2003 merkt de bestuurder op, dat hij hiermee verder kan. De ondernemingsraad laat echter weten, dat hij niet veel heil ziet in een maatwerkconstructie/hardheidsclausule waarbij sprake is van een individueel in te dienen verzoek, dat beoordeeld zal worden door het college van BenW. Namens de ondernemingsraad wordt naar voren gebracht, dat de nieuwe regeling alleen acceptabel is, indien in de regeling geen sprake is van een maatwerkconstructie, maar de oude regeling van toepassing blijft voor medewerkers die reeds van deze regeling gebruik maakten.

Mevrouw Peters brengt in dit kader naar voren, dat het eerste voorstel van de ondernemingsraad geen maatwerkconstructie bevat maar een verzoek tot toepassing van de oude regeling op medewerkers die 1- reeds van de regeling gebruik maakten en van wie 2- de werkgever van de partner niet mee wil meebetalen aan de kinderopvang. De bestuurder merkt op, dat hij bereid is voor de twee medewerkers die onder de voorstaande opsomming vallen een uitzondering te willen maken. Hij wil voor deze medewerkers de oude regeling toepassen voor de kinderen voor wie zij nu een kinderopvangvergoeding ontvangen. Wel licht de bestuurder toe, dat de oude regeling medewerkers niet verplicht stelde inzicht te geven in de kosten verbonden aan kinderopvang. In de nieuwe regeling moet door de werknemer worden aangetoond, dat de kosten van de kinderopvang niet door de werkgever van de partner worden gedragen of door middel van fiscale regels kan worden verrekend.

De Bedrijfscommissie constateert, alles gezien en gehoord hebbende, het volgende:

- de bestuurder heeft boven de wet, er is immers geen bepaling in de WOR dan wel een gemaakte afspraak die hem verplicht, instemming gevraagd aan de ondernemingsraad;
- de bestuurder kan, op basis van de geldende jurisprudentie, het verzoek om instemming niet meer intrekken;
- de ondernemingsraad heeft naar aanleiding van het instemmingsverzoek de bestuurder letterlijk medegedeeld, dat hij niet instemt met de kinderopvangregeling zoals voorgelegd, tenzij bij wijze van overgang een uitsterf beleid wordt gevolgd voor diegene, die op 13 mei 2003 gebruik maakte van de oude regeling;
- nu de ondernemingsraad dit standpunt heeft ingenomen, kan hier, in de ogen van de Bedrijfscommissie, eigenlijk niet meer van worden teruggekomen;
- de bestuurder heeft ten aanzien van de overgangsregeling toegezegd bereid te zijn om de werkgevers van partners te verzoeken een bijdrage te leveren in de kosten van kinderopvang en voor de twee gevallen waarin dit niet mogelijk is gebleken, is de bestuurder bereid de oude regeling toe te passen;
- de oude regeling houdt in, dat de kosten voor kinderopvang volledig worden vergoed;

- om alle misverstanden uit te sluiten is de Bedrijfscommissie van mening, dat toepassing van de oude regeling alleen van toepassing is op kinderen voor wie nu van de regeling gebruik wordt gemaakt;
- indien vorenstaande in strijd komt met eventuele nieuwe dwingende wetsbepalingen, dan zal het vorenstaande wijken voor die wetsbepaling.

Door de voorzitter gevraagd of partijen op basis van de bovenstaande afspraken verder kunnen, zeggen zowel de ondernemingsraad als de bestuurder toe zich met gemengde gevoelens te binden aan bovenstaande afspraken en zeggen zij tevens toe de afspraken uit te gaan voeren.

De voorzitter stelt vast, dat bij een bemiddeling altijd sprake is van gemengde gevoelens maar dat desondanks sprake is van een geslaagde bemiddeling.

Niets meer aan de orde zijnde, dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun komst en inbreng, en hij sluit vervolgens de hoorzitting.

Namens de Bedrijfscommissie voor de Overheid, Kamer Lagere Publiekrechtelijke Lichamen,

G.J.J.J Heetman
voorzitter.

mr. M.P. Hofkes,
secretaris.